

Mnichov 1938

Vzdělávací cíl: Žáci jsou schopni za pomoci map a textových pramenů charakterizovat území zabraná podle mnichovské dohody v roce 1938. Zamyslí se nad možnými příčinami mnichovské dohody.

Klíčová slova: mnichovská krize, národnostní problémy ČSR, mapy, příčiny a důsledky, uspořádáme zdroje

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ MAP (10 min.)

Prohlížení map pomocí lupy.

Žáci prohlídí starou mapu území zabraných podle mnichovské dohody (vlevo) a porovnávají ji s historickými mapami demografie českých zemí ve 30. letech 20. století a s mapou československého opevnění (vpravo).

2 POROVNÁVÁNÍ MAP (2 min.)

Posuzování důležitosti vlivů, které mohly hrát roli při vymezení území odstoupeného dle mnichovské dohody.

Nejllepší strategií je porovnat hranice zabraného území s výraznými jevy v historických mapách. Žáci by měli dojít k závěru, že se mapě zabraného území nejvíce podobá mapa s podílem německého obyvatelstva. Částečně se též podobá mapa československého opevnění a podílu pracujících v průmyslu.

3 ČTENÍ MNICHOVSKÉ DOHODY (5 min.)

Prohlížení faksimile mnichovské dohody pomocí lupy a četba přepisu.

Označování pasáží, jež odkazují k charakteru odtržených území.

Žáci mohou označit pasáže zdůrazňující německý charakter území (sudetoněmeckých, převážně německých území).

4 DOPLŇOVÁNÍ POPISKŮ K MAPÁM (3 min.)

Přiřazování popisků z nabídky k historickým mapám na základě toho, zda je jev zobrazený v mapě zmiňován v textu mnichovské dohody nebo mohl mít vliv na vymezení záboru.

Na základě předchozí analýzy by žáci měli přiřadit štítek „obsaženo v mnichovské dohodě“ k mapě podílu německého obyvatelstva. K mapě podílu pracujících v průmyslu a mapě československého opevnění lze na základě práce s mapovými listy přiřadit štítek „mohlo mít vliv na vymezení záboru“.

5 CHARAKTERIZACE ZABRANÝCH ÚZEMÍ (5 min.)

Žáci slovním popisem charakterizují území zabraná podle mnichovské dohody.

⋮ Kromě údajů zjištěných z mapových pramenů a textu dohody lze odpověď doplnit o další geografické a demografické charakteristiky nebo se zamyslet nad současnou podobou těchto území.

Další možnosti zapojení do výkladu:

- a) Cvičení se zaměřuje především na území zabraná nacistickým Německem. Učitel může výklad rozšířit o charakteristiku území zabraných Polskem a Maďarskem.
- b) Pro žáky bývá mimořádně podnětné zkoumat v mapách okolí vlastního bydliště. Ve třídě lze diskutovat, zda vaše obec spadala do záboru (a případně proč), nebo prozkoumávat její demografické charakteristiky ve 30. letech a srovnávat je se současností.